BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 20 juni 1990

betreffende een voornemen van de Italiaanse autoriteiten om steun te verlenen aan de staalbedrijven Tirreno en Siderpotenza (N 195/88 — N 200/88)

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(90/555/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

Gelet op Beschikking nr. 3484/85/EGKS van de Commissie van 27 november 1985 tot invoering van communautaire regels voor de steun aan de ijzer- en staalindustrie (1), en met name op artikel 6, lid 4,

Na belanghebbenden overeenkomstig dit artikel te hebben aangemaand hun opmerkingen kenbaar te maken en gezien deze opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

I

1. De Italiaanse autoriteiten hebben de Commissie op 20 april 1988 een brief gezonden om haar overeenkomstig artikel 6, lid 1, van Beschikking nr. 3484/85/EGKS (de steuncode voor de ijzer- en staalindustrie) twee steunvoornemens aan te melden ten behoeve van de staalondernemingen Tirreno en Siderpotenza.

Voor de staalonderneming Tirreno heeft de steun betrekking op een investering van 1 671 miljoen lire (ongeveer 1,1 miljoen ecu), bestemd voor energiebesparing, waarvoor een lening tegen verlaagde rente van 668 miljoen lire zou worden gesloten die een inbreng aan interesten vertegenwoordigt van 501 miljoen lire (ongeveer 330 000 ecu) ten laste van de Staat, alsmede een overheidssubsidie van 334 miljoen lire (ongeveer 220 000 ecu).

Voor de staalonderneming Siderpotenza heeft de steun betrekking op een investering in de verbetering van het milieu, ten bedrage van 2 550 miljoen lire (ongeveer 1,68 miljoen ecu), waarvoor een lening tegen verlaagde rentevoet zou worden gesloten van 1 021 miljoen lire, hetgeen een inbreng aan interesten vertegenwoordigt van 867 miljoen lire (ongeveer 570 000 ecu) ten laste van de Staat, alsmede een overheidssubsidie van 765 miljoen lire (ongeveer 504 000 ecu).

2. Bij brief van 22 juni 1988 heeft de Commissie nadere inlichtingen over deze steunmaatregel verzocht met betrekking tot de aard van de gesteunde investeringen en de juiste voorwaarden (percentage, duur) van de gevraagde leningen. In deze brief stond tevens dat de investeringssteun die gericht is op energiebesparing, niet overeenstemt met een van de afwijkingen die in de bovengenoemde steuncode voor de ijzer- en staalindustrie staan. Bovendien vroeg men de Italiaanse autoriteiten om met betrekking tot Siderpotenza aan te geven of de steun werd toegekend in toepassing van een algemene regeling ten gunste van de bescherming van het milieu ten einde een aanpassing van de installaties aan nieuwe normen ter zake mogelijk te maken, met opgave van de betrokken normen. In dit geval kan een eventuele afwijking voor steun ten behoeve van het milieu alleen op artikel 3 van Beschikking nr. 3484/85/EGKS worden gebaseerd, een voorschrift dat eveneens aangeeft dat de intensiteit van de steun niet hoger mag zijn dan 15 % netto subsidie-equivalent (NSE) van de investering.

II

De Italiaanse autoriteiten hebben deze brief niet beantwoord. De Commissie kon derhalve niet reeds de verenigbaarheid van de voorgenomen steunverlening met de gemeenschappelijke markt beoordelen. Zij heeft daarom dienaangaande de procedure van artikel 6, lid 4, van Beschikking nr. 3484/85/EGKS ingeleid en de Italiaanse autoriteiten daarvan bij brief van 13 januari 1989 in kennis gesteld. De andere Lid-Staten en andere belanghebbenden zijn op de hoogte gesteld via een bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* (2).

3. Bij telexbericht van 9 augustus 1989 hebben de Italiaanse autoriteiten in het kader van de procedure medegedeeld dat het voornemen bestond het staalbedrijf Tirreno een gesubsidieerde lening te verstrekken van 688 miljoen lire tegen 4,25 % voor een looptijd van 9 jaar, maar dat deze nog niet was uitgekeerd. De totale bijdrage van de overheid zou, gezien deze rente, 387,44 miljoen lire bedragen, dit is ongeveer 255 000 ecu. Het staalbedrijf Siderpotenza zou zijnerzijds een gesubsidieerde lening ontvangen van 1 020 miljoen lire tegen 4,25 % voor een looptijd van 10 jaar, welke nog niet is uitgekeerd. De rentelast voor de Staat zou 673,2 miljoen lire bedragen, of ongeveer 438 000 ecu. In het betrokken telexbericht wordt bovendien vermeld dat de algemeen geldende regeling op grond waarvan de steun zou worden toegekend, de steunregeling is ten gunste van het Mezzogiorno, op grond van wet nr. 183 van 2 mei 1976, hetgeen, volgens de Italiaanse autoriteiten, de inachtneming van de steuncode voor de ijzer- en staalindustrie mogelijk maakt. Alhoewel de Mezzogiorno-wet algemeen gesproken steunverlening aan de bescherming van het milieu toestaat, neemt zij niet uitdrukkelijk in dit verband de voorschriften van de steuncode voor de staalindustrie over.

(1) PB nr. L 340 van 18. 12. 1985, blz. 1.

(2) PB nr. C 73 van 23. 3. 1990, blz. 5.

4. In haar brief van 18 oktober 1989 heeft de Commissie de Italiaanse autoriteiten medegedeeld dat hun antwoord niet bevredigde omdat het noch vermeldde welke de nieuwe normen ten behoeve van het milieu zijn waarvoor de investering zou moeten dienen om een aanpassing daaraan te bewerkstelligen, noch op welke wijze het intensiteitsmaximum van 15 % NSE in acht zou worden genomen.

Bovendien verklaarde de Commissie dat zij bij het uitblijven van een aanvaardbaar antwoord na een termijn van 15 werkdagen op basis van de informatie waarover zij beschikt, een eindbeschikking zou kunnen nemen. Op deze brief is geen antwoord gekomen.

III

Het staalbedrijf Tirreno vervaardigt stalen balken, het bedrijf Siderpotenza betonstaal. Deze produkten, te vinden in bijlage I van het EGKS-Verdrag (codenummer 4 400), vallen bijgevolg onder de regels van het EGKS-Verdrag.

Artikel 4, onder c), van het Verdrag luidt: „als zijnde onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt voor kolen en staal worden afgeschaft en zijn verboden binnen de Gemeenschap overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag: door de Staten verleende subsidies of hulp of door deze opgelegde bijzondere lasten, in welke vorm ook".

Dit verbod slaat zowel op specifieke steun aan de ijzer- en staalindustrie als op de toepassing van algemene, regionale of andere steunregelingen ten behoeve van de staalindustrie.

De enige afwijkingen die eventueel op het hier genoemde algemene verbod kunnen worden toegestaan, zijn limitatief opgesomd in Beschikking nr. 3484/85/EGKS (steuncode voor de staalindustrie), evenals in Beschikking nr. 322/89/EGKS (1) die deze beschikking sedert 1 januari 1989 is opgevolgd. Deze afwijkingen zijn opgenomen ten einde de staalindustrie in de mogelijkheden van toegang tot overheidsfinanciering ten gunste van onderzoek en ontwikkeling, bescherming van het milieu of bij sluitingen niet te discrimineren ten opzichte van andere industrieën.

Deze afwijkingen hebben in geen geval ten doel de communautaire discipline voor steun aan de staalindustrie te versoepelen; deze wordt gerechtvaardigd door ernstige concurrentievervalsingen welke steun die onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt zou kunnen veroorzaken bij een sector die ondanks recente saneringen een gevoelige sector blijft. Het is derhalve van belang dat deze communautaire discipline in stand blijft, hetgeen inhoudt dat steun aan een staalonderneming slechts kan worden goedgekeurd, indien de Commissie heeft kunnen nagaan of aan de limitatieve voorwaarden van de steuncode inderdaad is voldaan.

Bij de staalonderneming Tirreno is duidelijk dat dit niet het geval is, omdat de energiebesparingen geen voldoende grond voor toepassing van de afwijking zijn. Na de aandacht van de Italiaanse autoriteiten op dit feit te hebben gevestigd, heeft de Commissie van hen geen gegevens ontvangen die haar van mening zouden kunnen doen veranderen.

Aangaande Siderpotenza hebben de Italiaanse autoriteiten de Commissie evenmin duidelijk gemaakt dat aan deze voorwaarden zou zijn voldaan, noch ten aanzien van het bestaan van nieuwe normen voor de bescherming van het milieu waartoe de betrokken investering zou moeten dienen, noch ten aanzien van de inachtneming van het intensiteitsmaximum van 15 % NSE van de investering.

In dit verband is de raming van de Commissie namelijk dat een maximum netto subsidie-equivalent van 43,42 % aanwezig is, dus een maximum van 13,42 % voor de gesubsidieerde lening plus een subsidie van maximaal 30 % NSE van de investering, hetgeen het genoemde maximum aanzienlijk overschrijdt.

Bijgevolg is in geen van beide gevallen aan de gestelde voorwaarden voldaan,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De voorgenomen steunverlening van de Italiaanse autoriteiten aan de staalonderneming Tirreno, bestaande uit een gesubsidieerde lening van 688 miljoen lire over 9 jaar tegen een rente van 4,25 % en uit een subsidie van 334 miljoen lire, is onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en mag niet geschieden.

De voorgenomen steun van de Italiaanse autoriteiten ten gunste van de staalonderneming Siderpotenza, bestaande uit een gesubsidieerde lening van 1 020 miljoen lire over 9 jaar tegen een rente van 4,25 % en uit een subsidie van 765 miljoen lire, is onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en mag niet geschieden.

Artikel 2

De Italiaanse Regering stelt de Commissie binnen twee maanden na kennisgeving van deze beschikking in kennis van de maatregelen welke zij heeft genomen om aan deze beschikking gevolg te geven.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te Brussel, 20 juni 1990.

Voor de Commissie

Leon BRITTAN

Vice-Voorzitter

(1) PB nr. L 38 van 10. 2. 1989, blz. 8.